

BERICHT VAN DE VOORZITTER

En alweer is een jaar bijna voorbij. Het nieuwe bestuur is nu goed ingewerkt en is druk bezig met het programma voor 2013. Het programma van 2012 lijkt prima te verlopen; de Cephalopoden-dag in september 2012 was een groot succes met meer dan 100 enthousiaste bezoekers die genoten hebben van vier uitstekende presentaties en een geweldige markt met prachtige fossielen en interessante boeken. De themadag in november moet nog plaats vinden op het moment van dit schrijven, maar de voortekenen zijn dusdanig dat ik denk dat dat ook weer een succes zal zijn.

Ook ben ik erg blij met het nieuwe initiatief om lezingen "in het land" te organiseren en de eerste tekenen wijzen erop dat dit goed aanslaat. De eerste lezing van de ijstijden-cyclus in het Hunebedcentrum in Borger was met een bezoekersaantal van 90 zeer geslaagd. De 2de en 3de lezing zijn intussen ook al geweest, maar mocht u interesse hebben om ook een lezing bij te wonen dan moet u even onze website checken voor meer informatie (www.geologienederland.nl).

Het bestuur is intussen ook doorgegaan met overleg met de verschillende afdelingen. Dat duurt allemaal wat langer dan oorspronkelijk gedacht, maar we hebben intussen al met een groot aantal afdelingen om de tafel gezeten. In het algemeen wordt dit initiatief van het NGV-bestuur zeer op prijs gesteld en voor mij persoonlijk is het een uitstekende manier om uit te vinden wat er speelt en wat de rol van de landelijke NGV op regionaal niveau zou kunnen zijn. Het is de bedoeling om deze afdelingsbezoeken een vervolg te geven in een gezamenlijke bijeenkomst van NGV, alle afdelingen en de Raad van Advies om te bekijken hoe en wat we samen beter kunnen doen. Ons oorspronkelijke idee was om dit in januari 2013 te doen, maar ik denk dat we wat meer tijd nodig hebben en dat we deze bijeenkomst uitstellen tot later in het jaar.

De secretaris, Paul van Olm, en ikzelf hebben ook overleg gevoerd met de KNGMG, de vereniging in Nederland die de beroepsgeologen vertegenwoordigt. Een aantal interessante overeenkomsten tussen beide verenigingen kwamen duidelijk naar voren: enthousiasme om lid te worden is tanende, vooral onder jongeren (het internet maakt een vereniging minder relevant, contacten leg je daar net zo makkelijk!), afdelingen ("kringen" bij KNGMG) worden steeds zelfstandiger en afdeling- of kringleden zijn niet automatisch lid van de overkoepelende organisatie. Wat echter ook naar voren kwam, was de wil om meer samen te werken; hoe, wat en wanneer wordt nu bekeken.

2013 belooft een interessant jaar te worden. Zoals ik al in een eerder bericht gemeld heb, is ons programma min of meer

rond (zie Mededelingen G&H, nr. 4/5-2012). Voor de laatste aanpassingen verwijs ik iedereen naar onze website www.geologienederland.nl.

Het bestuur wenst u en uw familie een heel goed 2013 toe. En als we kijken naar alle geplande activiteiten en initiatieven dan zou ik wensen dat er enerzijds steeds meer mensen lid worden van onze vereniging (waarom maakt u niet een van uw vrienden of familieleden lid van de NGV?; ze zullen er veel plezier aan beleven) en anderzijds meer leden een actieve rol gaan spelen in de NGV, al is het alleen maar door hun mening te geven over activiteiten of om nieuwe activiteiten voor te stellen; onze nieuwe website stelt u in staat om dat zonder moeite te doen.

Willem Schuurman, voorzitter NGV

NGV CURSUSAANBOD EERSTE KWARTAAL 2013

Introductie in de geologie-1: Stenen kunnen spreken
(Geologische geschiedenis, geologische wetten en soorten gesteenten)

Wanneer: 5, 12, 19 januari, 2, 9 februari 2013,
11:00 u - 16:00 u.

Waar: Utrechts Universiteit Centrum "de Uithof",
gebouw Geologische Dienst Nederland /
TNO, Princetonlaan 6, Utrecht.

Wie: dr. Tom Reijers.

Kosten: Inschrijfkosten € 120,- te voldoen op rekening
1182107 t.n.v. Nederlandse Geologische
Vereniging o.v.v. cursus geologie deel 1.
Niet NGV-leden betalen € 170,-.

Aanmelden: Voor deelname kan geboekt worden tot 20
december 2012. Aanmelden bij Shirley van
Heck (sevheck.ngv@gmail.com).

Inhoud: Het eerste deel van de leergang zet de toon van
de hele leergang. Een algemene inleiding
bespreekt hoe de mens duizenden jaren
interactief was met de aarde. Vanaf de
prehistorie, door de klassieke oudheid en de
middeleeuwen. De geologie kwam in een
stroomversnelling in/na de Renaissance en
vooral in/na de Verlichting. Vanaf ongeveer
1800 begon geologie een eigen karakter te
krijgen en werden wetten en regels geformuleerd
die nog steeds gelden. Essentieel was de
"ontdekking van de geologische tijd".

Interne en externe krachten beïnvloedden de aarde. De herkenning en beschrijving van stollings-, metamorfe en sedimentaire gesteenten, alle onderdeel van de lithogenetische kringloop, ging vooraf aan het interpreteren van vorming en afzettingssomstandigheden en milieus van deze gesteenten. Omdat de docent een sedimentoloog is, benadrukt hij de sedimentaire gesteenten. We leren ze kennen met huiswerk oefeningen. Cursisten krijgen een syllabus van ongeveer 110 pagina's met een volledige samenvatting. In deze leergang ligt de nadruk op het begrijpen van samenhangen en hoe zaken zijn ontstaan; niet op het verzamelen van fossielen en mineralen.

De volgende bijeenkomsten zijn voorzien:

- Zaterdag 5 januari: Algemene inleiding en de historische ontwikkeling van de geologie.
 Zaterdag 12 januari: Geologische wetten en regels; Kringlopen en interne/externe krachten.
 Zaterdag 19 januari: Stollings- en metamorfe gesteenten.
 Zaterdag 2 februari: Sedimentaire gesteenten.
 Zaterdag 9 februari: Wat vertellen kleien, zanden en kalken ons verder?

Fossielen prepareren voor beginners

- Wanneer:** zaterdagen 16, 23 februari 2013, 14:00 u - 16:00 u.
Waar: Utrechts Universiteit Centrum "de Uithof", gebouw Geologische Dienst Nederland / TNO, Princetonlaan 6, Utrecht.
Wie: Ans Baars.
Kosten: Inschrijfkosten € 20,- te voldoen op rekening 1182107 t.n.v. Nederlandse Geologische Vereniging o.v.v. cursus fossielen prepareren. Niet NGV-leden betalen € 30,-.
Aanmelden: tot 20 januari bij Shirley van Heck (sevheck.ngv@gmail.com).
Inhoud: Deze cursus is bedoeld voor mensen die zich daar nog weinig of helemaal niet mee bezig hebben gehouden en daar iets meer van willen weten. Het is een cursus waarin met eenvoudige middelen gewerkt wordt om fossielen uit het gesteente te halen. Tijdens de cursus zullen dan ook voorbeelden van de materialen die daarvoor kunnen worden te zien zijn. De eerste dag is voor de theorie en als er tijd over is, wordt er ook al geprepareerd. Het is dan ook de bedoeling dat iedereen iets mee neemt om te prepareren. De tweede dag is praktisch, dan gaan de cursisten aan de slag om zelf meegebrachte fossielen te prepareren.

Introductie in de geologie- 2: Stenen kunnen spreken

(Stratigrafie, zeespiegelschommelingen, structurele geologie en aardkorststructuren)

- Wanneer:** zaterdagen 2, 9, 16, 30 maart, 6 april 2013, 11:00 u - 16:00 u.
Waar: Utrechts Universiteit Centrum "de Uithof", gebouw Geologische Dienst Nederland / TNO, Princetonlaan 6, Utrecht.
Wie: dr. Tom Reijers.
Kosten: Inschrijfkosten € 120,- te voldoen op rekening 1182107 t.n.v. Nederlandse Geologische Vereniging o.v.v. cursus geologie deel 2. Niet NGV-leden betalen € 170,-.
Aanmelden: Voor deelname kan geboekt worden tot 1 februari 2012; Aanmelden bij: Shirley van Heck (sevheck.ngv@gmail.com).
Inhoud: Met de kennis van gesteenten en geologische regels en wetten uit de cursus Introductie in de geologie, deel 1 bestuderen we nu vooral geologische tijd. De geschiedenis wordt uitgelegd, waarbij enkele grote historische geologische voorlopers aan de orde komen. Vanaf de 19^e eeuw werden horizontaal liggende aardlagen beschreven en de betekenis van de volgorde begrepen. Daarbij werden gesteentesoorten, dus fossiel-inhoud, relatieve en absolute ouderdom onderscheiden, de elementen van de klassieke stratigrafie. In de 20ste eeuw werd de betekenis van zeespiegelschommelingen duidelijk, zodat sequentie-stratigrafie en enkele andere methoden het gevolg waren. Dan kijken we naar lagen die verbogen, verplooid, gebroken of verschoven zijn. Dat is de structurele geologie. Die bespreking leidt vanzelf naar een beschrijving van de herkende grote aardkorststructuren zoals gebergten en bekkens, en de geschiedenis van het ontdekken en begrijpen daarvan. Er wordt ook een korte inleiding gegeven over de plaattektoniek. Een syllabus van 126 pagina's is inbegrepen.

De volgende bijeenkomsten zijn voorzien:

- Zaterdag 2 maart 2013: Algemene introductie; Dimensies van geologische tijd en ruimte.
 Zaterdag 9 maart 2013: De Klassieke stratigrafie.
 Zaterdag 16 maart 2013: Zeespiegelschommelingen beïnvloeden milieus.
 Zaterdag 30 maart 2013: Gesteenten buigen en breken.
 Zaterdag 6 april 2013: Grote aardkorststructuren.

De laatste informatie over het cursusaanbod kunt u vinden op de website: <http://www.geologienederland.nl/cursussen.html>

NIEUWS VAN NATURALIS:

Oudste hond van Nederland

Op 1 september jongstleden werd een fossiel kaakje van een hondachtige opgevest uit de Oosterschelde op 37,5 meter diepte. In die bodemlaag worden resten gevonden van dieren uit het Vroeg-Pleistoceen, zo'n 1,9 miljoen jaar geleden. Daarmee is dit de oudste hond die ooit in Nederland gevonden is.

Op 4 oktober legde de 12-jarige Kevin Schot het kaakje in de vitrine. Hij is één van de jongste opvarenden van het schip waarmee het kaakje is opgevest. Dit gebeurde tijdens de jaarlijkse fossielen-vistocht van het genootschap "Kor en Bot". Het oerlandschap van de Oosterschelde was 1,9 miljoen jaar geleden een subtropisch bos met moerassen, rivieren en open graasplekken. Er leefden mammoeten, mastodonten, neushoorns, herten en zebra-achtigen. De nu gevonden hondachtige is, naast de sabeltandtijger en de hyena, de derde vleeseter die bekend is uit dat tijdperk. Aan de puntige tanden is te zien dat het een roofdier was.

Het fossiele kaakje is één van de belangrijkste vondsten in de 62-jarige geschiedenis van het genootschap "Kor en Bot". Sinds 1950 stelt de familie Schot uit Zierikzee hun mosselkotter eenmaal per jaar gratis ter beschikking aan wetenschappers en liefhebbers die naar fossielen willen zoeken op de bodem van de Oosterschelde.

NGV-JAARPROGRAMMA 2013

26 januari	Themadag : "Fossiele planten" (bij TNO/Geologische Dienst Nederland, Utrecht)
23 maart	Landelijke Contactdag "Van aardkern tot atmosfeer" (bij TNO/Geologische Dienst Nederland/Universiteit Utrecht)
6 april	Landelijk overleg met de Afdelingen van de NGV, het Bestuur en de Raad van Advies (bij TNO/Geologische Dienst Nederland, Utrecht)
25 mei	Algemene Ledenvergadering (in Hunebedcentrum, Borger)
28 september	Themadag "Geologie en Water" (TNO/Geologische Dienst Nederland, Utrecht)
23 november	Themadag "Microfossielen" (bij TNO/Geologische Dienst Nederland, Utrecht)

E-MAIL-ADRESSEN

Hebt u onze e-mails wel ontvangen? Heb ik uw juiste e-mailadres wel?

Als NGV-lid hebt u onlangs twee keer (op 15 en 17 november 2012) een rondzend-e-mail ontvangen over respectievelijk de themadag op 24 november en het cursusaanbod in 2013.

Mocht u deze e-mails niet hebben ontvangen, dan heb ik waarschijnlijk een verkeerd (of helemaal geen) e-mailadres van u.

Wilt u mij het juiste e-mailadres sturen aan ledenadministratie@geologischevereniging.nl?

Bij voorbaat hartelijk dank!

Thomas Kuipers (ledenadministratie NGV)

ROERSTREEKMUSEUM

Collectie voormalig geologisch museum Echt nu ondergebracht in het Roerstreekmuseum in St. Odiliënberg

Een bericht van Hans Bongaerts

Dat van 1979 tot 1992 in het Midden-Limburgse Echt een geologisch museum was gevestigd zal slechts bij weinigen bekend zijn. Het kleine museum werd gesticht door de Nederlandse Geologische Vereniging kring Echt die inmiddels los van de NGV en onder een andere naam is verder gegaan. De gemeente Echt kent een lange traditie van amateurgeologie die is opgewekt door een aantal nabijgelegen vindplaatsen en een relatief groot aantal mijnwerkers. Zij kwamen tijdens hun werk in aanraking met allerlei geologische verschijnselen.

Het museum was maar enkele jaren in handen van de kring Echt en al in 1986 werd de exploitatie overgenomen door de gemeente Echt. Hun al langer bestaande plannen om het museum te integreren met het op loopafstand gelegen streekmuseum was niet lang daarna een feit. Enkele jaren geleden werd het museumbeleid door de gemeente Echt flink gewijzigd, waarbij ook het streekmuseum werd opgeheven. Daarvoor in de plaats kwam een cultuurhistorisch/volkskundig museum dat voortkwam uit een grote privécollectie. Dit "Museum van de Vrouw" is een aanrader en is gehuisvest in het monumentale stadhuis in het centrum van Echt.

De geologische collectie werd hierdoor overbodig en het "Museum van de Vrouw", dat het dagelijkse beheer over de collectie voerde, ging op zoek naar geïnteresseerden.

In 2007 is de gehele collectie overgedragen aan de Heemkundevereniging Roerstreek (HVR) en opgeslagen in hun Roerstreekmuseum. De collectie had nogal te lijden gehad van een aantal verhuizingen en moest geheel opnieuw worden aangepakt. Opschoning, registratie en het opbergen was een flink karwei dat een aantal jaren heeft geduurd en vorig jaar is afgerond. Er bleken vele honderden gesteenten van A.G. Koenderink deel uit te maken van de collectie. Niet verwonderlijk dat dit vooral noordelijke zwerfstenen betreft. Koenderink (1914-1999) erelid en een van de oprichters van de NGV, reisde regelmatig naar Limburg en had tijdens zijn leven goede contacten met de Echter amateurgeologen. Hoewel de collectie is opgeslagen in het depot van het Roerstreekmuseum, zullen in de toekomst ongetwijfeld delen voor het publiek worden tentoongesteld.

Voor meer informatie over het museum kunt u terecht bij www.roerstreekmuseum.nl.

Bongaerts, H., 2012. Echter amateurgeologie weerspiegeld in de verzameling van het voormalig Geologisch Museum Echt en Omstreken. Deel 1. Van collectievorming tot en met overdracht aan Heemkundevereniging Roerstreek. Roerstreek 2012 (HVR jaarboek 44): pp. 85-102.

Severins, J., 1985. Het Geologisch Museum te Echt (Limburg). Grondboor & Hamer, 39 (5): pp. 156-158.

Geologische excursies

Oman bezoeken we van 14-28 januari 2013. Wiekert Visser, die in Muscat geologie doceert aan de internationale universiteit van Oman, neemt ons weer mee langs de prachtige kusten met tsunami-afzettingen, kimberliet en zeeschildpadden. Door de ongelooflijke canyons, hoger dan die van de USA en naar de gigantische zandwoestijn. Deze laatste loopt honderden kilometers door. Wij dringen er een 50 km in door, maar ook dat is een unieke ervaring. (Deze reis is bijna volgeboekt.)

In maart laat Pieter Dercksen, als fysisch geograaf al jaren in Costa Rica woonachtig en werkzaam, u de hoogste vulkanen van Costa Rica zien. Daarna neemt hij u verder mee naar het arme, maar kleurrijke Nicaragua, voor de Masaya vulkaan, de exotische stad Granada en het vulkaneneiland Ometepe. Deze reis vertrekt op 1 maart 2013 uit Amsterdam, de terugkomst zal zijn op maandag 18 maart 2013.

In maart (15-18) van 2013 gaan we met Pieter Augustinus op stap naar Luxemburg: ijzermijnen, cuesta's en fossielen. Een ontdekkingsreis naar de begrenzing tussen de geplooid Ardennen en het bekken van Parijs. Een *remake* van de excursie die hij jarenlang voor studenten organiseerde.

Eéndaagse excursies naar Schokland en het zwerfstenen Van der Lijn-reservaat bij Urk organiseren we op 10 maart en 21 juli 2013. IJstijden in de polder en wie weet olivijn voor als het warmer wordt ...

Fossielen en mineralen zoeken we in Marokko van 28 april tot 8 mei 2013. We bezoeken de Hoge Atlas met agaten en geodes, en de Anti-Atlas met de trilobieten van Erfoud en Alnif en de zilver- en kobaltmijnen van Imiter en Bou Azer. We hebben besloten om deze reis met 4x4 auto's uit te voeren. Iedere 4WD krijgt een eigen plaatselijke chauffeur mee, die ons de hele reis begeleidt. We kunnen zo makkelijker off-road locaties voor fossiele vindplaatsen bezoeken en in de Hoge Atlas de wat ongebruikelijkere, maar schitterende bergwegen berijden.

In 2010 stond de vulkaanreis naar Italië voor het laatst op het programma. Nu eindelijk op herhaling: van 24 mei tot 8 juni een excursie langs de actieve vulkanen aan de westkust. Eerst Vesuvius en Campi Flegre, dan per boot naar de eilanden Stromboli, Lipari en Vulcano. *Last but not least* de Etna op Sicilie. In een wonderschone omgeving komen alle facetten van het vulkanisme aan de orde, inclusief de structureel geologische setting. Onder de gedreven leiding van de geologen Pim van Wamel, Jack Lanting en Hans Oude Nijhuis. (Deze reis is bijna volgeboekt.)

Zwerfsteenliefhebbers opgelet! In juni herhalen we de reis naar de "parels" van de Oostzee: de eilanden Rügen en Bornholm die we eerder in 2009 uitvoerden. Jan Langendoen gaat mee als petrologisch deskundige: hij is goed thuis in de oneindige variatie aan zwerfstenen die we vooral langs de kusten van deze eilanden zullen aantreffen. Paul van Olm kent vooral Bornholm en de interessante plekken met (ichno)fossielen en granietvoorkomens op zijn duimpje. We vertrekken op donderdag 13 juni en komen zaterdag 22 juni weer terug.

Van 23 - 31 augustus 2013 zijn de Lofoten in Noorwegen het reisdoel. Herman van Roermund van de Universiteit Utrecht was jarenlang in Noorwegen werkzaam. Groenland en Noorwegen blijken niet zo stabiel als gedacht. Verder glaciële geologie bij noorderlicht, metamorfe mineralen, fjorden, walvissen en onbedorven natuur.

Voor meer informatie over al onze reizen: zie onze website (www.georeizen.nl).

Geologische boeken

Titel: "Aardig, te weten, te zien, te bewaren"

Auteurs: Piet & Annette Vierbergen

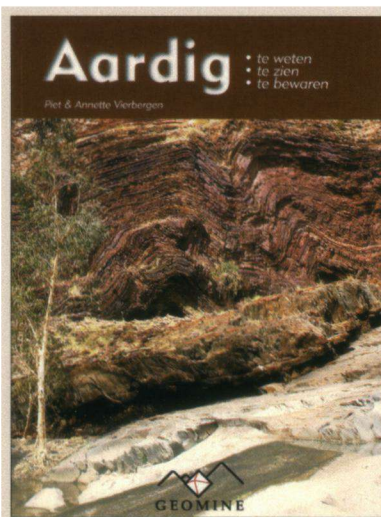
Formaat: A4; 96 pp. (rijk geïllustreerd)

Uitgever: Geomine, Haarlem, 2012.

ISBN-nummer: 978-90-806888-0-3

Prijs: € 19,50.

Te bestellen bij: www.geomine.nl

Dit is deel 2 van de serie "Aardig" (deel 1, over de opbouw van de aarde en de samenstelling van de oceanische en continentale platen, is voor € 9,50 eveneens te bestellen bij www.geomine.nl). Het centrale thema van dit deel is "Terug in de tijd". Toch is het geen systematische of chronologische behandeling van dit thema, maar

eerder een compilatie van allerlei leuke wetenswaardigheden rond het geologische gegeven "tijd". En al die wetenswaardigheden zijn op een heel originele manier geïllustreerd en vormgegeven. Daarbij worden uiteenlopende plekken op aarde aangedaan (die allemaal door het auteurspaar zelf in de loop der jaren zijn bezocht), van diverse Europese locaties (Duitsland, Noorwegen, Tsjechië, Albanië, Cyprus, Turkije enz.) tot de Canarische Eilanden, Bolivia, Canada, Zuid-Afrika en Australië. Veel aandacht voor "echt oude zaken", zoals de BIFs (*banded iron formations*), de *Ediacara* fauna's en de "groensteengordels". Maar ook voor Carboonfossielen, drakenbloedbomen, *Latimeria* en "Ida" (het zogenaamde oudste primate). Ook mineralen passeren de revue, en dan vooral de exotische en oude vormen daarvan: komatiiet, pyroxeniet, pyroop, chromiet.....

Kortom: geen uitputtend, klassiek handboek dus (hoe zou dat ook kunnen in 96 pagina's?), maar wel heel leuk om te hebben, door te bladeren en erin te grasduinen. En het allerleukste: dit boekje is gemaakt door een auteurspaar dat er hun persoonlijke enthousiasme en ervaringen op een aansprekende manier in heeft vastgelegd. Wat wil je nog meer als NGV-lid?

**Titel: Langs mijnen en groeven.
10 natuurrondwandelingen door Zuid-Limburgs
mijnverleden**

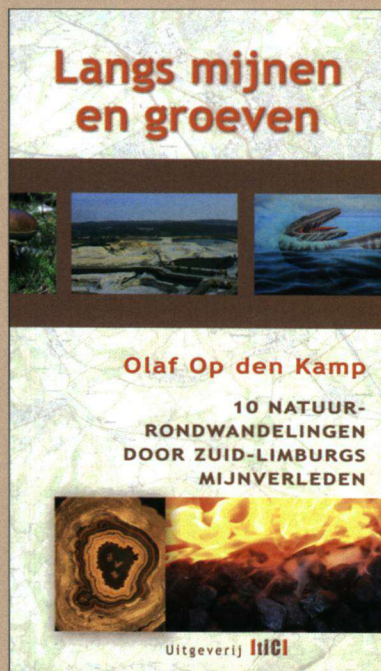
Auteur: Olaf Op den Kamp

Formaat: Zakformaat; 143 + i pp.

Uitgever: Uitgeverij TIC, Maastricht.

ISBN/EAN: 978-90-78407-94-2.

Prijs: € 12,50.

Erop uit – geo- logie en botanie hand in hand

Om maar meteen met de deur in huis te vallen: dit boekje in pocket-formaat (11 x 20 cm), met een enigszins weerbarstig kaftje, is heel aardig, hoewel het een beter bekende titel (*Langs groeven en mijnen*) had verdiend en qua taalgebruik en feitelijke inhoud toch wat steekjes laat vallen. Dat laatste geldt met name voor geologie en paleon-

tologie, zoals ik hieronder zal illustreren. Het boekje is verdeeld in tien hoofdstukken (wandelingen wel te verstaan), met kleurcodering, die de lezer voeren langs de zinkmijnen rond Moresnet, door het zuidelijke en noordelijke Geuldal, door het Wormdal, over de St. Pietersberg, door de Schinveldse bossen, langs de Geleenbeek, over de Brunsummerheide, door de Eijsder Beemden en door het Savelsbos. Het inleidende deel ("De geologische geschiedenis van Zuid-Limburg", pp. 12-27), dat overigens niet wordt vermeld in de inhoudsopgave op pagina 11, is er om de lezer vertrouwd te maken met gehanteerde geologische begrippen. Helaas gaat het hier mis. Een aantal voorbeelden: in het stratigrafische schema op pagina's 8 en 9 worden alle laagpakketten uit het Laat-Krijt tot het 'Maastrichtien' gerekend (wat absoluut niet zo is), en wordt helemaal niet gerept over het Paleoceen (Formatie van Houthem). Op pagina 14 wordt de libel *Meganeuropteris* uit het Laat-Carboon genoemd – hier zou toch echt sprake moeten zijn van *Meganeura*, en die naam hoort cursief te staan. *Mosasaurus* (p. 16) is inderdaad verwant aan slangen, maar zeker niet aan krokodillen; de wetenschappelijke naam (die ook nog eens cursief gedrukt had moeten worden) is foutief gespeld; de 'h' ontbreekt (*Prognathodon saturator*). Dat vuursteen maar op 'enkele plekken in Europa' (p. 20) voorkomt is eveneens niet correct; zo goed als alle kalksteenpakketten van noordelijk Ierland tot in Europees Rusland zijn vergeven van vuursteen, in allerlei vormen en kleuren.

Naast dit soort feitelijke onjuistheden zijn er ook zaken die er redactioneel uitgehaald hadden moeten worden.

Namen van dieren en planten, ook fossiel, moeten cursief worden gedrukt – dat is een regel, geen aanbeveling. Vreemde zinsconstructies als 'Later werd de kasteelruïne van Valkenburg hieruit opgetrokken' (p. 26), 'brede zandsteenbanken' (p. 55) en 'De Cannerberg behoort tot de Formatie van Maastricht' (p. 72) en simpele spelfouten haddenesignaleerd moeten worden. De witte belettering valt in/op sommige foto's weg tegen de ondergrond en is dus lastig leesbaar, en op de kaart (p. 10) van Nederland is het wel heel apart dat het noordelijk deel ontbreekt in de eerste vergrote silhouet van de provincie Limburg. Bij een eventuele herdruk zal dit soort zaken er toch uitgefilterd dienen te worden.

Positief is dat de wandelingen zelf heel nauwgezet zijn weergegeven, met een scherp oog voor detail. Uiteraard zal de plantengroei ter plekke per seizoen verschillen, en zullen ook niet altijd alle opgesomde dieren het pad van de wandelaar kruisen. Verdwalen is zo goed als uitgesloten; zijpaadjes, en zijpaadjes daar weer van, worden klip en klaar opgesomd. Mocht het dan toch even lastig worden onderweg, dan helpt de goede kaart om het beginpunt van de wandeling terug te vinden. De relatie geologische ondergrond/typische vegetatie wordt over het algemeen duidelijk uitgelegd en met voorbeelden geïllustreerd.

Kortom: een aanrader voor de enthousiaste wandelaar met oog voor zowel de 'dode' als de levende natuur en de onlosmakelijke band daartussen. De prijs klopt zeker!. Voor verbetering vatbaar is het relaas over de geologische wordingsgeschiedenis van het zuidelijke deel van de provincie Limburg. Een dankwoord zou eveneens niet misstaan hebben.

John W.M. Jagt

MINERALOGISCHE KRING ANTWERPEN

Expositie Mineralen, Edelstenen, Fossielen, Schelpen

Datum: 27/28 april 2013, 10.00-18.00 uur

Locatie: Antwerp Expo, zaal 2;
Jan van Rijswijcklaan 191, Antwerpen

Tevens: Gouden jubileum MKA50,
Indoor Goudpannen

Organisatie: Mineralogische Kring Antwerpen

Informatie: <http://www.minerant.org/MKA/minerantnl.html>

Secretariaat MKA, P. van den Bemdenlaan 107, B-2650 Edegem, tel +32 (0)3 440 89 87. secretariaat@minerant.org <http://www.minerant.org/MKA/minerantnl.html>

NIEUWS VAN DE AFDELINGEN

Programma verenigingsavonden 2013 Winterswijk

- ma 14 jan Verrassingsavond. Herman Winkelhorst draagt voor uit eigen werk (aangevuld met de aanwezigheid van een "stenendokter" en/of een marktje waar leden geologica te koop kunnen aanbieden).
- ma 11 febr Jaarvergadering plus de "Vondst van het Jaar-verkiezing".
- ma 11 mrt Educatieve avond verzorgd door Cees Ehlers en de Werkgroep Muschelkalk.
- ma 8 apr Dr. Tom J.A. Reijers. "De geologische vorming van Europa", met nadruk op de evolutie van het leven.
- ma 13 mei Prof. Dr. J.M. (Jos) van den Broek. "De Giraf met platvoeten en het meisje dat op een Olifant wou lijken". Een verhaal over lopen, poten en benen; met een beetje vergelijkende anatomie.
- za 22 juni BBQ en beëindiging van het seizoen.

Afdeling Twente

Programma voorjaar 2013

- Di 15 jan Jaarvergadering en korte presentatie door Peter Formanoy: "Een bijzondere Nothosaurusvondst tijdens een afdelingsexcursie in Winterswijk in 2007".
- Di 19 feb Lezing door Dr. W.E. Westerhoff, TNO, senior geologist van de Geological Survey of the Netherlands: "Tien miljoen jaar rivieren in Nederland".
- Di 19 mrt Lezing door Jan Boes, amateur-palaeontoloog en -archeoloog: "Op fossielenjacht in de Oostelijke USA".

Di 16 apr Lezing door Dennis Nieweg, conservator-natuur van Museum Twentse Welle: "Nothosaurus marchicus, pro's and con's". Over het inrichten van de tentoonstelling "Zeemonsters in Twente" en de reconstructie van de Nothosaurus door Remie Bakker.

Di 21 mei Slotavond: Baumberger Sandstein Museum in het Duitse Havixbeck (Münsterland). <http://www.sandsteinmuseum.de/pages/nederlands.php?lang=nl>

Lokatie voor alle avonden: zaal 301 van Museum Twentse Welle: Het Rozendaal 11,7523 XG Enschede.
Aanvang lezingen: 19.30 uur.

Van gratis tot te koop

Sedimentzeven

Een vijftal sedimentzeven van een oude RGD schudmachine zijn in mijn bezit: d 19 mm d 4,8 mm d 1,7 mm d 1,2 mm d 0,15 mm. Zou er iemand belangstelling voor hebben? Voor niets af te halen op het huisadres van Maarten Fischer in Den Haag (nadere inlichtingen: secretariaat@geologischevereniging.nl).

Slijpmachine te koop

Het betreft een HAMAG slijpmachine van een leverancier in Duitsland, met veel accessoires en slijp-, schuur- en zaagbenodigdheden. Er zijn ook veel opzetstukjes bij aanwezig. Uiteraard is de voor koelwater uitgeruste machine nog in goede staat en werkt uitstekend. Als u geïnteresseerd bent in zo'n slijpmachine dan kunt u de heer Dogterom bellen 0548-362707. Ook mag een bod via email worden uitgebracht op wim@dogterom.nl. Uiteraard zijn kijkers welkom, na het maken van een afspraak.

HENSKENS FOSSILS®

DIGGING - PREPARATIONS - WHOLESALE - EXHIBITIONS

International Dinosaur Digging Team®

Eikenboomgaard 11-13, 5341 CT, Oss (The Netherlands)
PH: +31 (0) 412 63 46 69
E-mail: theo@henskensfossils.nl

Open: Monday - Friday 8:00 am - 5:00 pm (CET)
Opening hours showroom: Saturday 10:00 am - 3:00 pm (CET)

WWW.HENSKENSFOSSILS.NL

